

Základní povinnosti v ochraně ovzduší – **Legislativní přehled**

Ing. Zbyněk Krayzel

602 829 112

zbynek.krayzel@seznam.cz

www.krayzel.cz

Zákon na ochranu ovzduší

V současné době je v právní moci nový zákon č. **201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, účinný od 1.9.2012** (s některými výjimkami). Tento zákon **nahradil zákon č. 86/2002 Sb.**, a také zrušil veškeré prováděcí předpisy podle zákona č. 86/2002 Sb.

Byl již 11x novelizován a to zákonem č. 64/2014 Sb., č. 87/2014 Sb., č. 382/2015 Sb., č. 369/2016 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 225/2017 Sb., č. 172/2018 Sb., č. 403/2020 Sb., č. 261/2021 Sb., č. 284/2021 Sb. a zákonem č. 382/2021 Sb.

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 9.července 2021 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již **devátá novela** zákona o ochraně ovzduší. Jedná se o zákon **č. 261/2021 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1.února 2022.

Jde o poměrně nevýznamnou novelu. Ruší § 31 Poskytování údajů.

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 29.července 2021 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již **desátá novela** zákona o ochraně ovzduší. Jedná se o zákon č. **284/2021 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1.července 2023, ale některé části dříve.

U zákona o ochraně ovzduší je to část, týkající se změny § 15 a související, což je poplatkové přiznání. Zde je platnost 1.1.2022. Ale za rk 2021 to bude postaru.

Ostatní části jsou velmi důležité, ale účinné až od 1.7.2023. To je dlouhá doba a nějaké volby mezitím ..... Novela reaguje na nový Stavební zákon – zákon č. 283/2021 Sb.

Zákon na ochranu ovzduší

•Dne 18.října 2021 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již jedenáctá novela zákona o ochraně ovzduší. **Jedná se o zákon č. 382/2021 Sb., kterým se mění zákon č. [165/2012 Sb.](#), o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.**

Tato novela se týká převážně biopaliv, definuje i další paliva. Měněny či doplňovány jsou následující paragrafy a povinnosti:

§ 19 Povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok

§ 19a Povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku

§ 19b Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku

§ 19c Jistota

§ 19d Vrácení jistoty v případě splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok

§ 19e Použití jistoty v případě nesplnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok

§ 19f Povinnost zajistit minimální množství pokročilých biopaliv za kalendářní rok

§ 19g Povinnost zajistit minimální množství energie z obnovitelného zdroje za kalendářní rok

§ 19h Povinnost snižování emisí skleníkových plynů z motorového benzínu nebo motorové nafty za kalendářní rok

§ 20, § 20a, § 20b a § 20c

Povinnost zajistit minimální snížení emisí skleníkových plynů z motorového benzínu nebo motorové nafty v průběhu kalendářního roku § 20d a § 20e

Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální snížení emisí skleníkových plynů z motorového benzínu nebo motorové nafty v průběhu kalendářního roku

§ 21 Kritéria udržitelnosti biopaliv

Prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší

Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (někdy také tzv. „Emisní vyhláška“).

Účinnost od 1. prosince 2012.

Byla 6x novelizována a to vyhláškou č. 155/2014 Sb., 406/2015 Sb. a 171/2016 Sb.

Důležitá novela **č. 452/2017 Sb.**, 190/2018 Sb. (drobné změny) a **216/2019 Sb.**

Prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší

Vyhláška č. 312/2012 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv, používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší. Účinnost od 1.října 2012. Novela č. 154/2014 Sb.

Vyhláška č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích (někdy tzv. „Imisní vyhláška“). Účinnost od 15.října 2012. Byla novelizována vyhláškou č. 83/2017 Sb. a vyhláškou č. 68/2020 Sb.

Nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot. Účinnost od 15.října 2012. Bylo novelizováno Nařízením vlády č. 492/2020 Sb.

Prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší

**Nařízení vlády č. 280/2020 Sb., o
stanovení pravidel pro zařazení silničních
motorových vozidel do emisních
kategorií a o emisních plaketách.**

Zdroje znečištění ovzduší - stanoviska

- **Stanovisko k definici stacionárního zdroje** podle § 2 písm. e) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ze které jsou vyjmuty stacionární technické jednotky **používané k výzkumu, vývoji nebo zkoušení nových výrobků a procesů.**

[Stanovisko MŽP - definice stacionárního zdroje](#) (PDF, 80 kB)

- **Společné stanovisko odboru legislativního a odboru ochrany ovzduší** Ministerstva životního prostředí **k přechodu práv a povinností, které vyplývají z rozhodnutí** vydaných podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, bylo vydáno za účelem sjednocení postupu krajských úřadů v případech, kdy dojde ke změně provozovatele stacionárního zdroje. Stanovisko bylo zpracováno podle právního stavu platného ke dni 31.1.2016.

[Stanovisko MŽP - přechod práv a povinností](#) (PDF, 277 kB)

- **Stanovisko ke zpřístupňování informací** podle § 30 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, podle kterého **orgány ochrany ovzduší aktivně zpřístupňují veřejnosti** bez zbytečného odkladu **srozumitelné informace o podaných žádostech o závazné stanovisko a povolení, a další zde uvedené údaje.**

[Stanovisko MŽP - zpřístupňování informací](#) (PDF, 66 kB)

Metodické pokyny

- Metodický pokyn k omezování prašnosti ze stavební činnosti [MP MŽP - stavební činnosti](#) (PDF, 193 kB)
- Metodika pro stanovení opatření ke snížení vlivů stavební činnosti na imisní zatížení částicemi PM₁₀ [Metodika - stavební činnosti - snížení imisí](#) (PDF, 333 kB)
- Metodika pro stanovení produkce emisí znečišťujících látek ze stavební činnosti [Metodika - stavební činnosti - stanovení emisí](#) (PDF, 2 MB)
[Příloha - modelový výpočet](#) (PDF, 714 kB)
- Metodika pro kvantifikaci efektu výsadeb vegetačních bariér na snížení koncentrací suspendovaných částic [Metodika - výpočet efektu vegetačních bariér](#) (PDF, 6 MB)
- Metodika pro realizaci výsadeb dřevin pohlcujících prachové částice podél silničních komunikací [Metodika - výsadba dřevin](#) (PDF, 1 MB)
- Aplikace pro výpočet účinnosti vegetačních bariér [Aplikace Zelená Bariéra](#) (EXE, 352 kB) [manuál - Zelená Bariéra](#) (PDF, 1 MB)

ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTŮ O NEJLEPŠÍCH DOSTUPNÝCH TECHNIKÁCH U STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ NESPADAJÍCÍCH POD BREF

V roce 2015 byly zpracovány dokumenty, které se svým obsahem blíží referenčním dokumentům o nejlepších dostupných technikách, a to v oblasti stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které nespadají pod působnost zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci.

Hlavním účelem zpracování studie bylo jednak celkové vyhodnocení aplikace nejlepších dostupných technik v rámci prioritní osy 2 OPŽP za účelem efektivního čerpání finančních prostředků z OPŽP 2014+, a dále usnadnit žadatelům o finanční podporu z evropských fondů na oblast ochrany ovzduší orientaci ve volbě nejefektivnějších technik za účelem zvýšení environmentálních přínosů finančních prostředků poskytovaných z OPŽP 2014+.

Tyto dokumenty lze využít i orgány ochrany ovzduší při vydávání závazných stanovisek podle § 11 nebo povolení provozu podle § 12 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, u stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší mimo působnost zákona o integrované prevenci.

ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTŮ O NEJLEPŠÍCH DOSTUPNÝCH TECHNIKÁCH U STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ NESPADAJÍCÍCH POD BREF

NeBREFy

- Zpracování plastů a nakládání s chemickými látkami (PDF, 2 MB)
- Chovy dojeného skotu, králíků, drůbeže a prasat (PDF, 628 kB)
- Krematoria (PDF, 474 kB)
- Odpady (PDF, 2 MB)
- Papírenství a zpracování dřeva (PDF, 1 MB)
- Pyrolýza, výroba bioplynu (PDF, 571 kB)
- Spalování paliv (PDF, 776 kB)
- Těkavé organické látky (PDF, 2 MB)
- Těžba nerostných surovin (PDF, 1 MB)
- Výroba a zpracování skla (PDF, 843 kB)
- Výroba potravin (PDF, 1 MB)
- Výroba a zpracování kovů a plastů (PDF, 1 MB)
- Zpracování nerostných surovin (PDF, 1 MB)

Zdroje znečištění ovzduší – Ohlašovací povinnosti

• **Souhrnná provozní evidence**

Povinnost ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence má provozovatel každého stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší s výjimkou chovů hospodářských zvířat kódu 8 přílohy č. 2 zákona o ochraně ovzduší. Pro účely souhrnné provozní evidence zveřejňuje Ministerstvo životního prostředí ve [Věstníku MŽP](#) (PDF, 540 kB) každoročně aktualizované kódové označení vybraných údajů, tzv. číselníky, které jsou uvedeny podle označení v příloze č. 11 vyhlášky č. 415/2012 Sb.

[Číselníky pro ohlašování souhrnné provozní evidence za rok 2021 \(ohlašování v roce 2022\)](#) (PDF, 268 kB)

Také Věstník 7/2021 (listopad).

Zdroje znečištění ovzduší – ohlašovací povinnosti

- **Poplatky**

Povinnost podat poplatkové přiznání má poplatník za provozovnu, u které je celková výše poplatku za poplatkové období 50 000 Kč a více. Sazby poplatků jsou zákonem stanoveny pro **čtyři znečišťující látky – TZL, SO₂, NO_x a VOC** a jsou stanoveny za tunu vypuštěné znečišťující látky za rok. Zpoplatněny jsou potom pouze ty znečišťující látky, které dotčený stacionární zdroj vypouští a pro které má současně stanovenou povinnost zjišťovat úroveň znečištění podle zákona. **Zjednodušeně lze říci, že zpoplatnění podléhají znečišťující látky, jejichž emise musí provozovatel měřit nebo počítat.**

Zákon č. 201/2012 Sb. dává možnosti snížení celkové výše poplatků za provozovnu. V ustanovení odst. 5 a 6 § 15 zákona č. 201/2012 Sb. jsou uvedeny podmínky, za jakých je možné snížení či nevyměření poplatku za některé znečišťující látky.

[Stanovisko odboru ochrany ovzduší a odboru legislativního MŽP k vybraným ustanovením § 15 zákona č. 201/2012 Sb. - aktualizovaná verze stanoviska platná k 11. únoru 2021](#) (PDF, 288 kB) **Tato verze je platná pro Poplatkové přiznání za rok 2021.**

Zdroje znečištění ovzduší – ohlašovací povinnosti

- **Kvalita paliv**

Povinnost ohlašování údajů o kvalitě paliv se vztahuje na všechny osoby uvádějící na trh v České republice těžký topný olej, plynový olej a pevná paliva určená pro spalovací stacionární zdroje o jmenovitém tepelném příkonu do 0,3 MW, pro která jsou v příloze č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb. stanovena kvalitativní kritéria.

Formulář k plnění povinnosti podle § 16 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, odpovídající části II přílohy č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečištění a jejím zjištění a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší. Ohlašovací povinnost se vztahuje na všechny osoby uvádějící na trh v České republice těžký topný olej, plynový olej a pevná paliva určená pro spalovací stacionární zdroje o jmenovitém tepelném příkonu do 0,3 MW, pro která jsou v příloze č. 3 vyhlášky stanovena kvalitativní kritéria.

Formulář pro ohlašování údajů o kvalitě paliv (DOCX, 16 kB) - Formulář k plnění povinnosti podle § 16 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb. odpovídající části II přílohy č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

Sdělení odboru ochrany ovzduší k povinnostem a povolování stacionárních zdrojů, které lze přemístit

[Sdělení MŽP - přemístitelné zdroje](#) (PDF, 184 kB)

Nejde jen o recyklace, ale o jakékoliv přemístitelné zdroje.

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší ke sčítání jmenovitých tepelných příkonů spalovacích stacionárních zdrojů a projektovaných kapacit jiných stacionárních zdrojů a k jejich zařazování podle zákona o ochraně ovzduší.

[MP MŽP - sčítání zdrojů \(PDF, 900 kB\)](#)

Také Věstník 7/2013.

- Stanovisko k aplikaci obecných a specifických emisních limitů podle zákona o ochraně ovzduší

[stanovisko MŽP - obecné a specifické emisní limity \(PDF, 50 kB\)](#)

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- Stanovisko k intervalu jednorázového měření emisí znečišťujících látek

[stanovisko MŽP - intervaly měření \(PDF, 50 kB\)](#)

- Ověřování správnosti výsledků kontinuálního měření emisí znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

[sdělení MŽP - ověřování kontinuálního měření \(PDF, 82 kB\)](#)

Sdělení odboru ochrany ovzduší uvádí požadavky na roční ověřování správnosti výsledků kontinuálního měření dle § 6 odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění. Tyto požadavky vycházejí ze závazné normy ČSN EN 141 81 Stacionární zdroje emisí – Prokazování jakosti automatizovaných měřicích systémů.

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- **Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují emisní faktory podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 415/2012 Sb.**

[sdělení MŽP - emisní faktory](#) (PDF, 308 kB)

Také Věstník MŽP č. 8/2021 (PROSINEC).

- **Studie - návrh emisních faktorů pro vybrané stacionární zdroje**
studie - návrh emisních faktorů (PDF, 9) - Studie obsahuje návrhy emisních faktorů pro širokou škálu druhů stacionárních zdrojů, zejména stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.
Autorem studie je společnost TESO Praha a.s. Materiál obsahuje velké množství emisních faktorů.

Emisní faktory

Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují **emisní faktory** podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 415/2012 Sb., **nelze použít pro ohlašovací agendu.**

- Věstník MŽP č. 8/2013
- Věstník MŽP č. 1/2016
- Věstník MŽP 2/2018 (duben)
- **Věstník MŽP 6/2019 (listopad)**
- **Věstník MŽP 10/2020 (prosinec)**
- **http://www.mzp.cz/cz/metodicke_pokyny**
- **Jiné EF či někdy i odborný odhad**

Technologické zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

Určení emisí z plošných zdrojů a fugitivních emisí vznikajících v rámci hutní a hornické činnosti

[určení emisí z hutní a hornické činnosti](#) (PDF, 1 MB)

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- Stanovisko odboru ochrany ovzduší k zařazení kalového hospodářství ČOV

[stanovisko MŽP - kalové hospodářství \(PDF, 55 kB\)](#)

- Stanovisko ke kategorizaci těžby písku a šterkopísku z vody, podle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší

[stanovisko MŽP - těžba písku \(PDF, 61 kB\)](#)

- Stanovisko ke štěpkovacím zařízením dřevní hmoty

[stanovisko MŽP - štěpkovací zařízení \(PDF, 43 kB\)](#)

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

Věstník MŽP č. 7/2012 uvádí:

Metodický návod odboru odpadů MŽP – Komunitní obecní kompostárna Postup při projektování a zřizování kompostárny jako zařízení pro prevenci vzniku odpadů dle § 10a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů. **Tento návod se dotýká i ovzduší.**

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- Metodický pokyn k podmínkám **schvalování bioplynových stanic** před uvedením do provozu

[MP MŽP - BPS \(PDF, 584 kB\)](#)

Také Věstník 2/2014.

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- **Metodika odhadu fugitivních emisí TZL z povrchových dolů paliv a jiných nerostných surovin**

[MP MŽP - fugitivní TZL z dolů \(PDF, 21 MB\)](#)

Metodika pro stanovení emisí tuhých znečišťujících látek uvolňovaných do vnějšího ovzduší při těžbě paliv a nerostných surovin (vyjma kamenolomů).

- Metodický pokyn ke stanovení **roční hmotnostní bilance těkavých organických látek**

[MP MŽP - bilance VOC \(PDF, 327 kB\)](#)

- **Stanovisko k zařazení vrtných souprav využívajících spalovací motory jako mobilní zdroje znečištění ovzduší**

[stanovisko MŽP - vrtné soupravy \(PDF, 127 kB\)](#)

Technologické zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- Metodický pokyn ke způsobu stanovení specifických emisních limitů pro **stacionární zdroje tepelně zpracovávající odpad**

[MP MŽP - tepelné zpracování odpadu \(PDF, 63 kB\)](#)

Metodický pokyn MŽP, Odboru ochrany ovzduší, ke způsobu stanovení specifických emisních limitů pro stacionární zdroje tepelně zpracovávající odpad společně s palivem jiné než spalovny odpadu a cementářské rotační pece.

Také Věstník č. 8/2013.

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

- Stanovisko ke způsobu stanovení počtu provozních hodin spalovacích stacionárních zdrojů

[stanovisko MŽP - provozní hodiny \(PDF, 337 kB\)](#)

- Stanovisko k aplikaci výjimky z emisního limitu pro NO_x pro kotle a teplovzdušné přímotopné stacionární zdroje s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 0,3 MW a nižším než 50 MW spalující plynné palivo a zkapalněný plyn

[stanovisko MŽP - výjimka \$\text{NO}_x\$ pro kotle](#)

Velmi důležité, již potřetí vydané stanovisko.

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

- Stanovisko k aplikaci § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., zákona o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 172/2018 Sb. [stanovisko MŽP - §16 odst. 7 \(PDF, 137 kB\)](#)

Podle ustanovení § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší ve znění zákona č. 369/2016 Sb. (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) **je právnická a fyzická osoba povinna, je-li to technicky možné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem.** Tato povinnost se nevztahuje na rodinné domy a stavby pro rodinnou rekreaci a na případy, pokud energetický posudek (dle zákona č. 406/2000 Sb.) prokáže, že využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem, není pro povinnou osobu ekonomicky přijatelné.

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

- **Emisní faktory a poměry částic PM10 a PM2,5** v TZL pro vypracování energetických posudků a auditů [sdělení MŽP - emisní faktory \(PDF, 317 kB\)](#)

Sdělení odboru ochrany ovzduší obsahuje emisní faktory a poměry částic PM10 a PM2,5 v TZL pro posouzení ekologické proveditelnosti návrhu v rámci energetického auditu a energetického posudku podle postupu uvedeného v příloze č. 6 vyhlášky č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku, v platném znění.

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

- **Metodická pomůcka k hodnocení ekonomické přijatelnosti využití tepla ze SZTE nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem** - Metodická pomůcka je určena právníkům a fyzickým osobám, které jsou povinny podle § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, u nových staveb nebo při změnách staveb stávajících využít pro vytápění teplo ze SZTE nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. Dále je určena orgánům ochrany ovzduší, které se zabývají povolováním zdrojů a vydáváním závazných stanovisek podle zákona o ochraně ovzduší. Je návodem autorizovaným osobám ke zpracování odborných posudků podle zákona o ochraně ovzduší a zpracovatelům energetických posudků podle zákona o hospodaření energií.

Také Věstník 1/2017.

[MP MŽP k hodnocení ekonomické přijatelnosti \(PDF, 165 kB\)](#)

[příloha č.1 - přehled povinných revizí \(PDF, 73 kB\)](#)

[příloha č.2 - komentované příklady \(PDF, 224 kB\)](#)

[příklad 1 - kotelna na tuhá paliva \(XLSM, 144 kB\)](#)

[příklad 2 - plynová kotelna \(XLSM, 169 kB\)](#)

Lokální topeniště – zákaz starých kotlů

Dle § 17 odst. 1 písm. g) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, bude **od 1. 9. 2022 zakázáno** provozovat spalovací stacionární zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, které slouží jako zdroje tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a které nejsou navrženy rovněž pro přímé vytápění místa instalace, v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu. Příloha č. 11 obsahuje minimální emisní požadavky na spalovací stacionární zdroje pro CO, TOC a TZL.

Požadavky přílohy č. 11 neplní staré kotle na pevná paliva, které jsou zařazeny do nižší než 3. třídy (dle ČSN EN 303-5). Třídu kotle je možné zjistit ze štítku kotle nebo návodu k použití, případně ji sdělí pracovník, který provádí pravidelnou kontrolu technického stavu a provozu kotle.

Pokud kotel nespĺňuje alespoň třetí třídu dle výše uvedené normy, je nutné ho vyměnit co nejdříve, nejpozději k 1. 9. 2022. V současnosti je možné čerpat na jejich výměn podporu z tzv. „kotlíkových dotací“.

Lokální topeniště – jak správně topit

Více informací ke správnému topení je možné nelézt např. na stránkách [Smokemana](#) nebo na zvláštní webové stránce provozované Moravsko-slezským krajem <https://lokalni-topeniste.msk.cz>

Lokální topeniště – řešení problémů s obtěžováním kouřem

Více informací o této problematice je možné nelézt ve sdělení odboru ochrany ovzduší:

- [Sdělení ke kontrole kotlů \(PDF, 958 kB\)](#)

Sdělení odboru ochrany ovzduší k provozování a ke kontrole spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším.

Podle § 17 odst. 1 písm. h) a § 41 odst. 15 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, je provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, povinen zajistit jednou za tři roky provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje odborně způsobilou osobou, přičemž první kontrola musí být provedena nejpozději do 31. prosince 2016. Toto sdělení je určeno odborně způsobilým osobám a provozovatelům těchto zdrojů.

- [Katalog popelů \(PDF, 45 MB\)](#)
- [Doklad o kontrole \(DOCX, 21 kB\)](#)

Lokální topeniště – kontrola technického stavu a provozu

Dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění je povinností provozovatele zdroje provádět pravidelně (nejméně jednou za tři roky) kontrolu technického stavu a provozu zdroje (kotle). Tuto kontrolu musí provádět tzv. odborně způsobilá osoba, která je fyzickou osobou proškolenou výrobcem spalovacího stacionárního zdroje, od kterého má udělené oprávnění k instalaci, provozu a údržbě zdroje.

Více informací k tomuto tématu je uvedeno v často kladených otázkách.

Nejčastější dotazy ke kontrole technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění („zákon o ochraně ovzduší“)

- [FAQ - kontroly technického stavu a provozu \(PDF, 733 kB\)](#)

Zemědělství

Chovy hospodářských zvířat s potenciálními ročními emisemi amoniaku vyššími než 5 tun jsou stacionárními zdroji uvedenými v příloze č. 2 tohoto zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen "zákon"). **Pro provozovatele chovů platí následující podmínky:**

- Zpracovat odborný posudek k řízení o vydání závazného stanoviska k umístění zdroje, ke stavbě a změně stavby (ke stavebnímu řízení), dále pak k řízení o vydání nebo změně povolení provozu
- Provozovat zdroj pouze na základě a v souladu s povolením provozu
- Zpracovat provozní řád
- Splňovat technickou podmínku provozu dle vyhlášky č. 415/2012 Sb.: na všech částech technologie, tzn. ustájení, skladování a aplikace statkových hnojiv, realizovat opatření k předcházení emisí znečišťujících látek obtěžujících zápachem
- Provádět hlášení do Integrovaného registru znečišťování (pokud jsou emise amoniaku větší než 10 t /rok)

Provozovatelé nemají povinnost:

- Vést provozní evidenci ani ohlašovat souhrnnou provozní evidenci prostřednictvím ISPOP
- Zjišťovat úroveň znečišťování

Zemědělství

Metodický pokyn k chovům hospodářských zvířat

Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší MŽP k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů

Obsahuje postup výpočtu potenciálních ročních emisí amoniaku pro účely zařazení zdroje dle přílohy č. 2 zákona, postup výpočtu skutečných ročních emisí amoniaku a výčet technologií ke snižování emisí amoniaku/zápachu pro chovy hospodářských zvířat.

[Metodický pokyn - chovy](#) (PDF, 486 kB) - zveřejněn ve Věstníku MŽP: ROČNÍK XXVIII – leden 2018 – ČÁSTKA 1

Zemědělství

Národní kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku v České republice

Národní kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku v České republice je zpracovaný pro splnění jednoho ze základních požadavků přílohy IX Göteborgského protokolu. Dle písmena A přílohy IX Protokolu „zúčastněná strana je povinna ustanovit, publikovat a rozšířit poradenský kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku do jednoho roku od data počátku účinnosti předloženého Protokolu“.

Národní kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku v České republice obsahuje národní specifika České republiky a srovnání zavedených opatření s principy Göteborgského protokolu. Měl by být chápán jako strategický dokument pro zavádění dosud nezavedených opatření ke snížení emisí amoniaku. Měl by sloužit jako podklad pro zpracování [Národního programu snižování emisí](#) a jeho publikace je současně splněním opatření CC1 z tohoto programu. Hlavním cílem zavádění opatření na snižování emisí amoniaku je splnění národního emisního stropu pro amoniak v roce 2020, resp. 2030, stanoveného Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší.

[Národní kodex správné zemědělské praxe](#) (PDF, 4 MB)

Zemědělství

Referenční dokument o nejlepších dostupných technikách u stacionárních zdrojů nespádajících pod BREF; Chovy dojeného skotu, králíků, drůbeže a prasat

Obsahuje informace pro chovy dojeného skotu, králíků, drůbeže a prasat a doporučené technologie ke snižování emisí amoniaku a zápachu. Svým obsahem se blíží referenčním dokumentům o nejlepších dostupných technikách (BAT), ale jsou určeny pro chovy nižší kapacity, které nespádají pod integrovanou prevenci.

[neBREF - chovy](#) (PDF, 628 kB)

Intenzivní chov drůbeže a prasat (pouze zařízení kategorie 6.6. přílohy č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci)

Provozovatelé musí splňovat požadavky vyplývající z revidovaného referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách (BAT) pro intenzivní chov drůbeže a prasat a prováděcího rozhodnutí Komise (EU), kterým se stanoví

[závěry o BAT](#) pro intenzivní chov drůbeže nebo prasat.

Autorizace

Rozhodnutí o autorizaci dle § 32 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o ochraně ovzduší"), je vyžadováno k vyjmenovaným činnostem, které souvisí s ochranou ovzduší. Jedná se o následující činnosti:

Jednorázové měření emisí

Měření úrovně znečištění

Dohled nad tepelným zpracováním odpadu

Zpracování odborného posudku

Zpracování rozptylové studie

Certifikace biopaliv a ověřování zprávy o emisích

Ministerstvo vydává rozhodnutí o autorizaci na dobu neurčitou poté, co žadatel splní zákonné podmínky. Autorizace vydané podle předchozího zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, (jejichž lhůta platnosti vypršela po datu 1. 9. 2012) není potřeba dále prodlužovat.

Autorizace – Seznam autorizovaných osob

Seznam autorizovaných osob a rozsah autorizace jsou uvedeny v [Informačním systému autorizovaných osob](#).

Autorizace – Metodiky a stanoviska

Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší ke zpracování rozptylových studií

[MP - rozptylové studie](#) (PDF, 356 kB)

[Příloha 1 - Metodická příručka k modelu SYMOS'97 - aktualizace 2013](#) (PDF, 689 kB)

[Příloha 2 - Metodika výpočtu podílu velikostních frakcí částic PM10 a PM2,5 v emisích tuhých znečišťujících látek a výpočtu podílu emisí NO2 v NOx](#)(PDF, 350 kB)

[Příloha 3 - Metodika výpočtu resuspendovaných částic tuhých znečišťujících látek z povrchu zpevněných komunikací. Jedná se o modifikaci dosud používané metodiky US EPA "AP-42](#) (PDF, 10 MB)

[Sdělení o úpravách \(2013\)](#) (PDF, 445 kB)

Také Věstník 8/2013. Věstník MŽP č. 8/2018 pak uvádí:

Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP, kterým se mění příloha č. 3 „Metodika výpočtu resuspendovaných částic TZL z povrchu zpevněných komunikací“ Metodického pokynu ke zpracování rozptylových studií z Věstníku 2013/8

Příloha č. 14: Metodika pro výpočet emisí částic pocházejících z resuspenze ze silniční dopravy

Autorizace – Metodiky a stanoviska

Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší pro vypracování odborných posudků

Metodický pokyn je určen krajským úřadům, které se zabývají povolováním stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a kontrolou zpracovaných odborných posudků, které jsou součástí žádosti o vydání povolení provozu anebo závazného stanoviska u zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb. a dále zpracovatelům těchto odborných posudků a provozovatelům stacionárních zdrojů. Obsahové náležitosti odborných posudků jsou uvedeny v příloze č. 13 vyhlášky č. 415/2012 Sb. Popisné části jednotlivých kapitol tohoto metodického pokynu upřesňují tuto obsahovou část o další informace, které je nutné při zpracování odborných posudků zohlednit.

[MP - odborné posudky](#) (PDF, 376 kB)

Taky Věstník 5/2016.

Autorizace – Metodiky a stanoviska

Stanovisko k platnosti autorizací ke stanovení koncentrace pachových látek

Stanovisko k platnosti autorizací ke stanovení koncentrace pachových látek, které byly vydány dle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, po nabytí účinnosti zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

[Stanovisko - autorizace-pachové látky](#) (PDF, 100 kB)

Stanovisko k platnosti autorizací k vybraným činnostem

Stanovisko k platnosti autorizací k vybraným činnostem, které byly vydány podle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, po nabytí účinnosti zákona č. 201/2012 Sb., kterým se od 1.9.2012 zrušuje zákon č. 86/2002 Sb.

[Stanovisko](#) (PDF, 41 kB)

Autorizace – Metodiky a stanoviska

Stanovisko k povaze výkonu autorizované činnosti měření úrovně znečištění

[Stanovisko](#) k povaze výkonu činnosti měření úrovně znečištění autorizovanou osobou podle § 32 a násl. zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a povinností z výkonu vyplývajících. (PDF, 101 kB)

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Programy zlepšování kvality ovzduší (PZKO) vydává MŽP ve spolupráci s krajským úřadem a obecním úřadem v případě překročení imisního limitu stanoveného v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší. PZKO se vydávají zvláště pro každou zónu a aglomeraci dle přílohy č. 3 zákona o ochraně ovzduší. Cílem programu je stanovit opatření k dosažení požadované kvality ovzduší v době co možná nejkratší. PZKO stanovují opatření zejména na regionální a lokální úrovni. Společně s Národním programem snižování emisí ČR se jedná o základní strategické dokumenty zlepšování kvality ovzduší.

Aktualizované PZKO pro období 2020+ (PZKO 2020+) jsou k dispozici na níže uvedeném odkazu. PZKO 2020+ pro jednotlivé zóny a aglomerace byly vydány ve Věstníku MŽP (publikované v roce [2020](#) a [2021](#)). V návaznosti na novelu zákona o ochraně ovzduší z roku 2018 (č. 172/2018 Sb.) nahrazují PZKO 2020+ předchozí programy zlepšování kvality ovzduší z roku 2016 a to dnem vyhlášení příslušného PZKO 2020+ ve Věstníku MŽP.

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Obec a kraj provádějí opatření, která jim byla uložena v PZKO 2020+ v rámci svých možností tak, aby bylo imisního limitu dosaženo co nejdříve (§ 9 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší). Obec a kraj jsou povinny vypracovat do 12 měsíců ode dne vyhlášení PZKO 2020+ ve Věstníku MŽP svůj časový plán provádění opatření a tento plán zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup (§9 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší). Vzorový časový plán vypracovaný MŽP je k dispozici níže v sekci PZKO 2020+.

Krajský úřad prověří u stacionárních zdrojů uvedených v PZKO 2020+ možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů, doplňujících technických podmínek provozu nebo emisních stropů (§ 13 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší).

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Aktualizované programy zlepšování kvality ovzduší 2020+

Věstník září 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace
Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek –CZ08A: Aktualizace 2020

Věstník říjen 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Morava–CZ07:
Aktualizace 2020

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník listopad 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno–CZ06A: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko–CZ08Z: Aktualizace 2020

Věstník prosinec 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad–CZ04: Aktualizace 2020

Věstník Leden 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad –CZ03: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha –CZ01: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod –CZ06Z: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod –CZ05 Aktualizace

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník září 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek – CZ08A: Aktualizace 2020

Věstník říjen 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Morava – CZ07: Aktualizace 2020

Věstník listopad 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno – CZ06A: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko – CZ08Z: Aktualizace 2020

Věstník prosinec 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad – CZ04: Aktualizace 2020

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník Leden 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha – CZ01: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod – CZ06Z: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05 Aktualizace 2020

Věstník Únor 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Čechy – CZ02 Aktualizace 2020

Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP o opravě textu v Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020 a v Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05: Aktualizace 2020, vyhlášených ve Věstníku MŽP 2021, částce 1

Starší materiály

Další materiály MŽP (www.mzp.cz). Některé z nich již neplatí či pozbyly na aktuálnosti, ale uvádějí důležité informace a přístupy.

- **Stanovisko k povolování dieselagregátových záložních zdrojů**

Stanovisko se týká některých otázek souvisejících s povolováním dieselagregátových záložních zdrojů podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

- **Stanovisko odboru ochrany ovzduší k problematice měření emisí pachových látek**

Měření pachových látek při uvedení zdroje do provozu. S měřením pachových látek se nepočítá, stejně jako s emisními či imisními limity. Nově ale novela zákon č. 369/2016 Sb., ukládá MŽP se k emisním limitům pachových látek vrátit a vyhláškou je stanovit.

- **Stanovisko ke spalování odpadních olejů**

Stanovisko ke spalování odpadních olejů ve stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší

Ochrana ozonové vrstvy Země a ochrana klimatického systému Země

- Zákon č. **73/2012 Sb.**, o látkách poškozujících ozónovou vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění zákona č. 89/2017 Sb. a zákonem č. 183/2017 Sb.
- Vyhláška č. **257/2012 Sb.**, o předcházení emisím látek, které poškozují ozonovou vrstvu, a fluorovaných skleníkových plynů. Účinnost od 1.9.2012. Novela vyhláška č. 472/2017 Sb.

Ochrana ozonové vrstvy Země a ochrana klimatického systému Země

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. **1005/2009**, o látkách, které poškozují ozónovou vrstvu (platí od 1.1.2010).
- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 517/2014** ze dne 16. dubna 2014 o fluorovaných skleníkových plynech a o zrušení nařízení (ES) č. 842/2006 (platí od 1.1.2015).

Zákony a předpisy, vztahující se k Integrované prevenci (IPPC a IRZ)

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

Byl novelizován **zákony č. 521/2002 Sb.**, **zák. č. 437/2004 Sb.**, **zák. č. 695/2004 Sb.**, **zák. č. 444/2005 Sb.**, **zák. č. 222/2006 Sb.** (úplné znění zákona vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 435/2006 Sb. – není aktuální), **zák. č. 25/2008 Sb.**, **zák. č. 227/2009 Sb.**, **zák. č. 281/2009 Sb.**, **zák. č. 85/2012 Sb.**, **zák. č. 69/2013 Sb.**, **zák. č. 64/2014 Sb.**, **zák. č. 39/2015 Sb.**, **zák. č. 183/2017**, **zák. č. 225/2017 Sb.**, **zák. č. 541/2020 Sb.**, **zák. č. 261/2021 Sb.** a zákonem č. 284/2021.

Vyhláška č. 288/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci, ze dne 6.9.2013, účinná od 5.10.2013.

Zákon č. 25/2008 Sb.

Zákon č. 25/2008 Sb., zákon o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, novelizován byl zákony č. 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 77/2011 Sb., 201/2012 Sb., 169/2013 Sb., 255/2016 Sb., 183/2017 Sb., 541/2020 Sb. a 261/2021 Sb.

Zásadní novela – zákon č. 255/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 25/2008 Sb.

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 166/2006**, ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosu znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.
- **Nařízení vlády č. 145/2008 Sb.**, kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí, ve znění **nařízení vlády č. 450/2011 Sb. a 326/2020 Sb.**

Další zákony a předpisy se vztahem k ochraně ovzduší

- **Vyhláška č. 209/2006 Sb.**, o požadavcích na přípustné emise znečišťujících látek ve výfukových plynech spalovacího hnacího motoru drážního vozidla, ze dne 5.5.2006, platnost od 1.7.2006.

Další zákony a předpisy se vztahem k ochraně ovzduší

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 85/2012 Sb., č. 64/2014 Sb., č. 250/2014 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 98/2019 Sb. a zákonem č. 261/2021 Sb.

Nařízení vlády č. 295/2011 Sb., o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění. Platnost od 1.ledna 2012.

Závěr

- Autor příspěvku upozorňuje, že tento text ani jeho části **nelze v žádném případě považovat za výklad zákonů** na ochranu ovzduší, ale jde pouze o presentaci osobních zkušeností a praxe autora a určitý komentář a návod k dalšímu postupu. K výkladu jsou v ČR kompetentní pouze soudy všech stupňů. Tento materiál není oficiálním materiálem ČIŽP ani jiného orgánu. Autor tohoto příspěvku využil zkušenosti svých kolegů (i kolegyň) v oblasti ochrany ovzduší. Protože už pouhý jejich výčet by způsobil překročení rozsahu příspěvku, neuvádí jejich jména a pouze jim děkuje.
- Emisím zmar